

College voor Toetsen en Examens

Hoe maken we samen examens toekomstbestendig?

Examenfestival 9 en 10 maart 2026

Elsa Postma en Marcel Claessens,
College voor Toetsen en Examens (CvTE)

cspe's

Stand van zaken

- Digitalisering bij de cspe's
 - Toelichting door Elsa Postma
- Flexibilisering bij de cspe's
 - Toelichting door Marcel Claessens

Digitalisering centrale examens

Het programma digitalisering centrale examens is een initiatief van het College voor Toetsen en Examens (CvTE), Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), Stichting Cito en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

College voor Toetsen en Examens

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschap

Ministerie van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschap

Missie

- Met behulp van digitalisering werken we toe naar centrale examens die **flexibeler, authentieker, toegankelijker en aantrekkelijker** voor kandidaten zijn en die een **breder palet** van kennis en vaardigheden meten.
- Met behulp van digitalisering bouwen we aan een **efficiëntere en meer wendbare** examenketen die scholen **ontzorgt** en **veilig en betrouwbaar** is.

3 programmaliijnen

Programmaliijn 1 - lange termijn visie
Wat kan er technologisch en moeten we het willen?

Vergroten kennis van nieuwe technologische oplossingen in de examenketen

Programmaliijn 2 - middellange termijn visie
Hoe kan het werken bij de CE's ?

Verkennen mogelijke ICT-oplossingen ten behoeve van vakinhoudelijke vernieuwingen

Programmaliijn 3 - korte termijn visie
Kan het en blijft het kunnen?

Doorontwikkeling keten-
infrastructuur (ecosysteem)

Doorontwikkeling van de cspe's

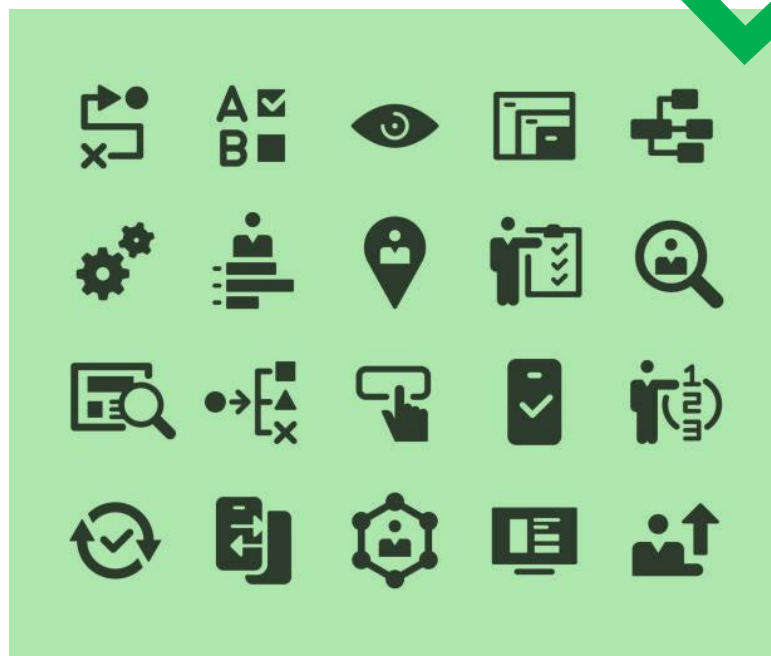
Koppeling aan programmadoel

Een actuele wens vanuit scholen én examen- & syllabuscommissies om de voorbereiding, afname én correctie van cspe's centraler in te richten m.b.v. digitale oplossingen

Project doorontwikkeling cspe's

Digitalisering proces

Digitalisering opgaven

www.istockphoto.com

CSPE

Afnameproces
organiseren

Veel
verschillende
applicaties

Informatie-
voorziening

Koppelingen
met andere
systemen

Registreren
scores

CSPE

CSPE

- * Alles op 1 site!
- * Open stellen voor meerdere mensen.
- * Minder momenten van info-veroef-fing

1 tool voor afname en controle

1 punt voor alle informatie
ontvakt examens
Filteren op profiel onderwerp

1 plat form
met verschillende rollen
(toegang zoals sharepoint)
Als dashboard vorm-
gegeven voor iedereen
die met het examen te
maken heeft.

Alle onderdelen
die je beoordeelt
worden opgeslagen
op 1 plek. Zodat
de punten centraal
verzameld worden
in een handmatig

CSPE

koppeling voor systeem.
beide kanten op.
cite. info

101

122

Ja

Ja!

blad"

Opdracht 3: Durf te dromen

Hoe ziet jouw ideale digitale voorziening eruit? Voor wie, wat zie je, wat kan het?

Tijdslijn → Gepersonaliseerde (Rol).
activiteitsplanning

3.jpg

Bestanden /
(oefen) examens /
(Correctie) over
(Facet)

Communicatie

Reminders/
Vervestiging
van leernervaringen
enz.

informatie
cayferatyl/
(Praktijk/AVO)
of.
(LE/CSPE)

Aantallen
/
niveau

Automatisch
gescoorde items.
Klaar zetten en
den later aanvullen
net beoordelij van
praktijk. Geen wolf
wolf-street meer.

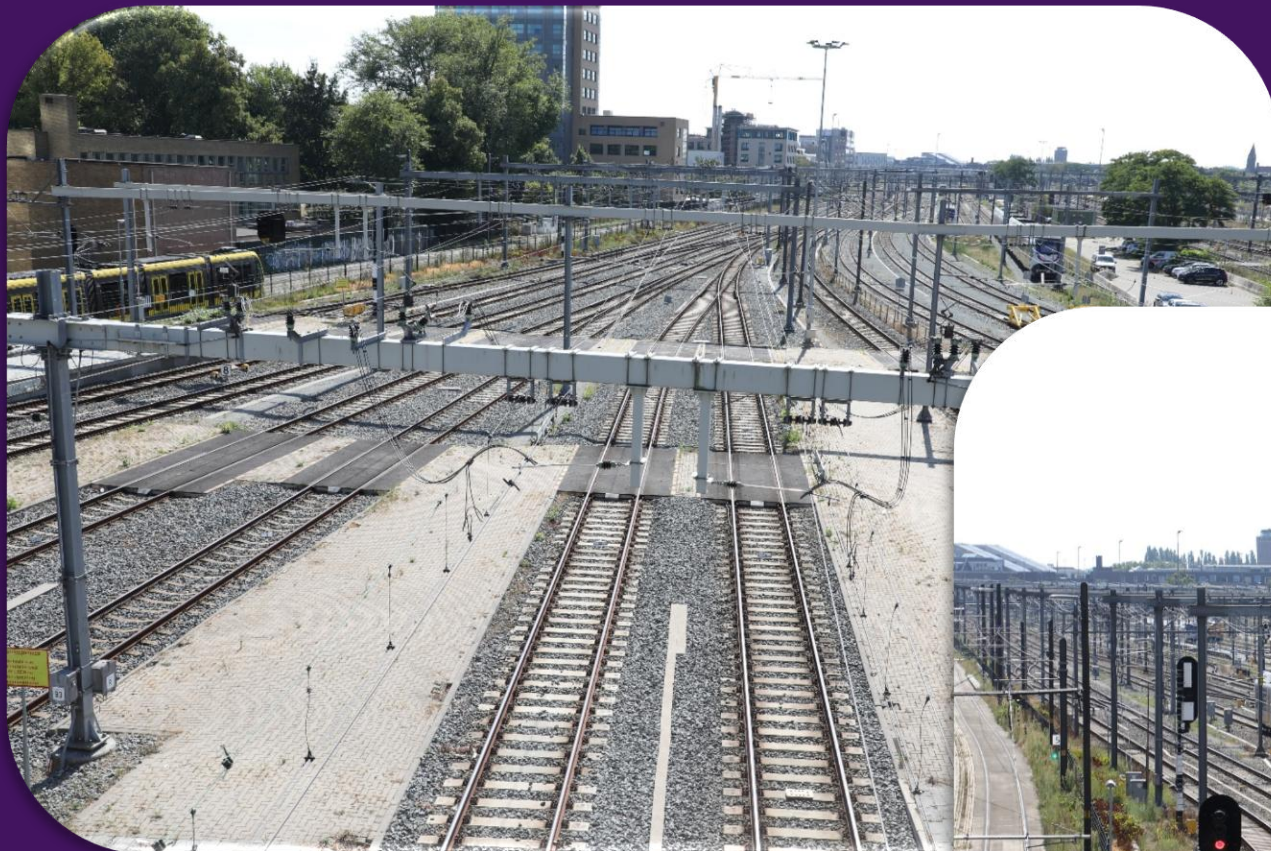
De juiste info
snel en helder
or de juiste
plek.

Ja

✓

x. Secr. kent toe aan rollen (als Facet). b.v. examiner, lct, leerling, administratie en

gn.

Spoor 1 | Visualisatie cspe proces

Spoor 2 | Informatie portaal

Spoor 3 | Rollen en rechten en functionaliteiten

Spoor 4 | Facet

Spoor 5 | Organisatie afname van CSPE met digitale bestanden

Spoor 6 | Verwerken beoordelingen opdrachten

Routekaart Vorbereiding cspe's

Routekaart voorbereiding centraal schriftelijke en praktische examens (cspe's)

Deze routekaart voorbereiding cspe's is een proefdocument in ontwikkeling. De inhoud is tot stand gekomen op basis gesprekken met docenten, examensecretarissen en ICT-beheerders van diverse scholen. Deze gesprekken zijn begin schooljaar '25-'26 georganiseerd door het [programma digitalisering centrale examens](#). Hierin werken het College voor Toetsen en Examens (CvTE), Stichting Cito, Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) samen. Meer informatie daarover vind je op [Digitalisering centrale examens | CvTE](#).

Aan de hand van dit document haalt het programma graag feedback op waarmee de routekaart verder wordt ontwikkeld. Mogelijk wordt de routekaart in de toekomst aan scholen aangeboden om hen te ondersteunen bij de organisatie van cspe's. Je kunt je feedback aan ons doorgeven door de QR-code te scannen. Hartelijk dank!

Let op: aan de informatie in dit document kunnen geen rechten worden ontleend en deze vervangt niet de bestaande informatie(kanalen).

[klik hier](#)

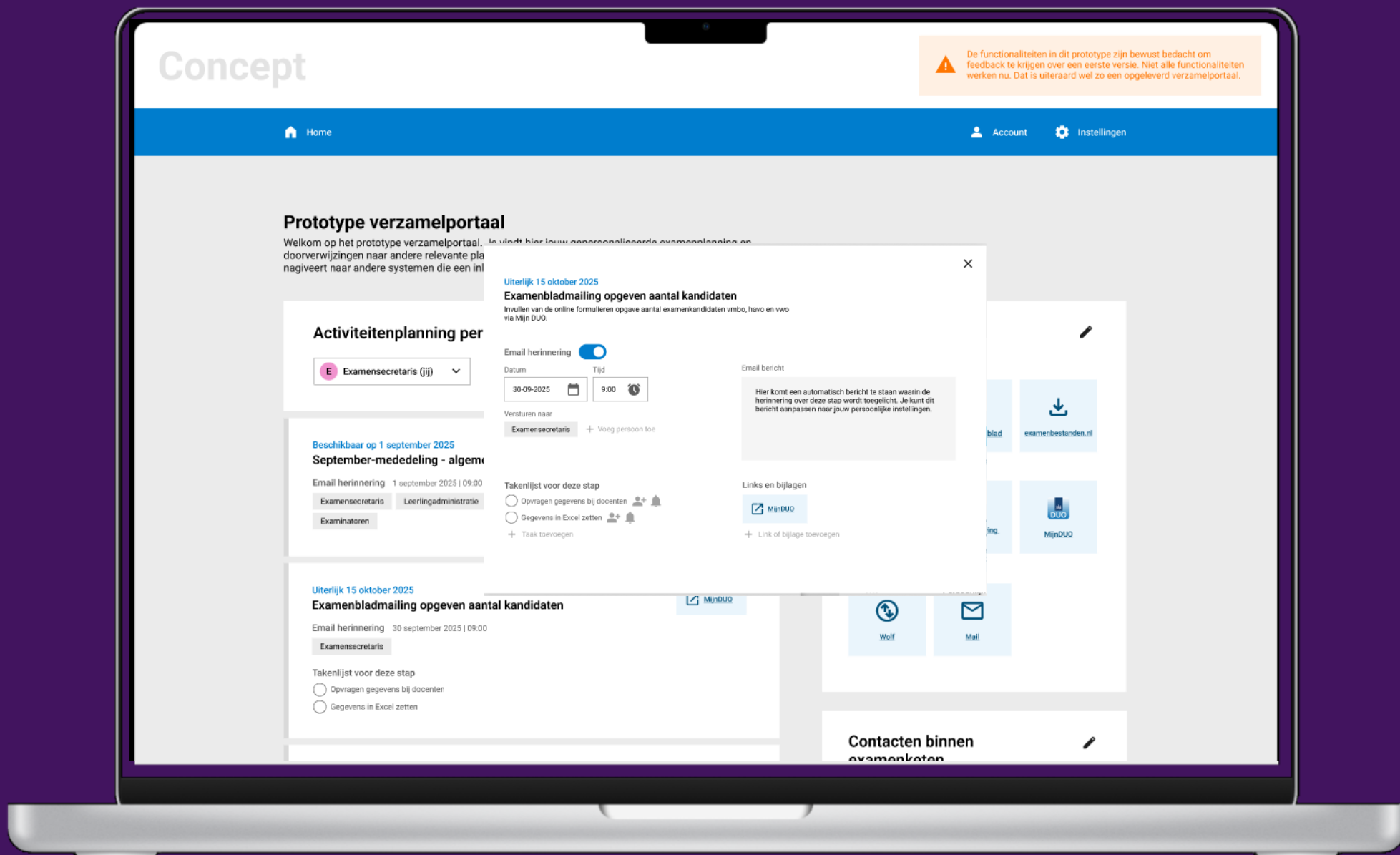
	september		oktober				november		december	
Informatie	September-mededeling - algemeen & vakspecifiek	Examenbladmailing opgeven aantal kandidaten	Examens van afgelopen jaren beschikbaar in openbare oefenomgeving Facet	Systeemcheck examens beschikbaar (BB/KB Flex/cspe)	Inwinnen advies over specifiek toegankelijke examens voor kandidaten met een ondersteuningsbehoefte bij het Expertisepunt passend examineren vo	Rapportages beschikbaar van de afgelopen examenperiode	Algemene instructie examinator en algemene correctie voorschrift beschikbaar	Overzicht opdrachten beschikbaar op vakspecifieke pagina	Terugmelding/overzicht aanvraag toegankelijke examens, visueel beperkte kandidaten	Overzicht aantallen kandidaten beschikbaar
Kanaal	 examenblad.nl	 MijnDUO	 Oefenomgeving Facet	 Facet	 passendexaminerenvo.nl	 Wolf	 examenblad.nl	 examenblad.nl	 examenblad.nl	 MijnExamenblad
Inlogvereiste	openbaar	inlog vereist	openbaar	inlog vereist	openbaar	inlog vereist	openbaar	openbaar	openbaar/inlog vereist?	inlog vereist

↑ Examenketen

↓ Voor scholen

Taak	Taak	Taak	Taak	Taak	Taak	Taak	Taak	Taak	Taak
Verantwoordelijke	Verantwoordelijke	Verantwoordelijke	Verantwoordelijke	Verantwoordelijke	Verantwoordelijke	Verantwoordelijke	Verantwoordelijke	Verantwoordelijke	Verantwoordelijke
Opmerkingen									

Concept

Samenwerken

- Meedenken?
- Kom langs bij ons school?
- Meewerken aan uitprobeersessies van nieuwe ontwikkelingen?

digitaal@cvte.nl

Bedankt voor je aandacht

Meer informatie?

[Digitalisering centrale examens | CvTE](#)

Het programma digitalisering centrale examens is een initiatief van het College voor Toetsen en Examens (CvTE), Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), Stichting Cito en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

**Digitalisering
centrale examens**

cspe's flexibiliseren

Flexibilisering cspe's

Aanleiding spv-rapport (2022): cspe's zijn te moeilijk organiseerbaar. Voorstellen:

- geen cspe's meer, óf
- cspe's flexibeler maken

cspe's flexibiliseren

Twee onderzoeken om mogelijkheid tot flexibilisering te verkennen

1. Spreiden afname (modulariseren)
2. Inhoud/ omstandigheden/ beoordeling aanpassen

cspe's flexibiliseren afname-venster

1. Spreiden afname (Oberon)

3 groepen bevroagd:

- docenten, examensecretarissen en management
- Kwantitatief (vragenlijst) en kwalitatief (interviews en focusgroepen)

cspe's flexibiliseren afname-venster

3 scenario's ontwikkeld

- a. Huidig afnamevenster, wel in leerjaar 3 én 4
- b. Verruiming van het huidig afnamevenster, bijvoorbeeld van 1 februari tot juli
- c. Afnamemoment door het hele jaar in leerjaar 3 of leerjaar 4

cspe's flexibiliseren afname-venster

Resultaten en conclusies

- 674 ingevulde vragenlijsten
- Meeste docenten D&P en Z&W, minste M&T en MVI
- Verschil in voorkeur tussen groepen
- Schoolleiders meer behoefte aan verruiming dan docenten
- Scenario 1 (verruimen afname over 3e/ 4e jaar) en 3 (hele jaar door examineren in leerjaar 4) hebben de voorkeur

cspe's flexibiliseren afname-venster

Vervolg

- Keuze voor verruimen afname zowel in leerjaar 3 en 4 (modulariseren)
- Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) in voorbereiding om dit mogelijk te maken
- Internetconsultatie voor of na de zomer, om een verantwoorde implementatie mogelijk te maken
- Invoerdatum is nog niet bekend

cspe's flexibiliseren inhoud & beoordeling

2. Inhoud & omstandigheden verruimen (Cito)

- docenten, examensecretarissen, examenontwikkelaars en management, experiment PIE/BWI, bezoekers examenfestival 2025, team normering Cito, Citolab
- kwantitatief en kwalitatief (vragenlijst, workshops en focusgroepsessies)

cspe's flexibiliseren inhoud & beoordeling

Conclusies

- er zijn 10 oplossingsrichtingen geformuleerd om afnameomstandigheden te verruimen
- sommige zijn relatief eenvoudig toe te passen (geen vaste volgorde opdrachten), andere zijn complexer (globalere beoordelingscriteria) van aard

cspe's flexibiliseren

Vervolg onderzoeken flexibilisering

- Rapporten zijn inmiddels gepubliceerd via een Kamerbrief
- Implementatie van onderzoeken volgt, afhankelijk van mogelijkheden en doorlooptijden/ complexiteit

cspe's flexibiliseren

Kortom, cspe's toekomstbestendig maken door

- Meer ruimte bij de scholen om onderwijs en de cspe's goed op elkaar aan te laten sluiten
- Meer ruimte voor de scholen om de cspe's in te vullen op een wijze die aansluit op lokale mogelijkheden en context

cspe's flexibiliseren

Waar zijn de rapporten te vinden

Bijlage bij Kamerbrief van 5 nov 2025 met een aantal onderzoeksrapporten:

[Kamerbrief over onderzoeksrapporten over het vmbo en beroepsonderwijs | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

Hartelijk dank voor je aandacht!

Veel succes met al het werk!

Het College voor Toetsen en Examens

030 – 28 40 700, info@cvte.nl

Muntstraat 7, 3512 ET, Utrecht

Volg het CvTE ook op:

